

המתקן הברי

בס"ד גליון סג' פרשת בא ה'תש"פ

[בשבת אין לברור את העלון אלא על-מנת לקרוא ממנו מיד אפילו מעט]

גליון שבועי להניכי הישיבות בני התורה המקורבים לאורו של רבינו"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

שער ברסלב

בהירות הדעת במשנת ברסלב

דבר העורך

שלום לקוראי העלון הנכבדים!

בגליון שלפנינו נפתח במדור שער ברסלב עם הסידרה הנפלאה בעניין 'השילוב בין דרך ברסלב לדרך ליטא, הילכו שניהם יהודי?' והשבוע נמשיך בעניין לימוד התורה במשנת ברסלב - דרכו של מוהר"ן - חיבור תורה ותפילה; נעבור למאמר נפלא על הפרשה במדור פשט ופנימיות; לאחר מכן נכנס למדור ללכת עם תורה - ניצוצות אורה בהבנת תורת רבינו הקדוש - נמשיך עם תורה ה; נתחדש עם מדור לדמותו של - קוים לדמותם של גדולי אנ"ש, והשבוע: קוים לדמותו של מוהר"א"ש זי"ע שזכה להרבות כל חייו פעלים לתורה במסירות-נפש.

בברכת חורף בריא גדוש עליה והצלחה, העורך

סדרת מאמרים בעניין: דרך ברסלב ודרך ליטא, הילכו שניהם יהודי?

מאמר י: עניין לימוד התורה במשנת ברסלב - המשך

פוגנית: תלמוד תורה עיקר או תפילה עיקר (אות ה)

דרכו של מוהר"ן - חיבור תורה ותפילה (המשך)

במאמר הקודם עסקנו בעניין חיבור תורה ותפילה בדרכו של מוהר"ן, והרחבנו בעניין ההכרח לעסוק גם בתורה וגם בתפילה, ושלא יבואו האחד על השבון השני.

במאמר זה נעסוק בהשפעה ההדדית שבין תורה לתפילה, ויבואר שהתפילה יכולה להשפיע על אופן לימוד התורה, ולסייע לאדם ללמוד את התורה כראוי, ולזכות לכל מעלות התורה באמת.

לימוד תורה מתוך אמונה

עלון 'המקורבים' ©

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון

באימייל, למוקדי החפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו

'המקורבים': 077-31-40-331 והשאירו הודעה בשלוחה: 72

או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM

***

ניתן לתרום (וכן לקבל את הגליון עד לביתכם) דרך מכשירי

'קהילות' בכל רחבי הארץ; וכן דרך קו 'קהילות':

0732757000 בשלוחה: 11318. או דרך קו 'המקורבים'

בשלוחה: 09. תזכו למצוות!

***

נשמח לקבל כל הומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל

הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר

שם וכתובת בדוויים, ולציון זאת), עם זאת, אין התחייבות

שהדברים יפורסמו, ואין לראות באי-פרסומם שום צד

פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות), בהצלחה!!

השיעורים הקבועים!

השיעורים הקבועים לשבת פרשת בא ולשבוע פרשת בשלח

יום	חודש שבט	הדף היומי מסכת ברכות	משנה בורה עמוד היומי 'דרשו'	ליקוטי מוהר"ן ח"ב	ליקוטי הלכות חלק ח	העמוד היומי בזה"ק תיקוני הזוהר
ז	ו	כט	חזרה	ז:	מא	קלו:
א	ז	ל	תנג, ד	לח.	מב	קלו:
ב	ח	לא	תנג, ה	לח:	מג	קלו:
ג	ט	לב	תנג, ו-ז	לט.	מד	קלת.
ד	י	לג	תנג, ח-ט	לט:	מה	קלת:
ה	יא	לד	תנג, א-ב	מ.	מו	קלט.
ו	יב	לה	חזרה	מ:	מז	קלט:

התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה ח.

א. מוהר"ן מדבר בכמה מקומות על החילוק בין חכמת התורה לחכמות היצרניות שיסודם בהשכלת השכל האנושי, שהכמות היצרניות מושכות את האדם לדרך ההקירה ומרחיקות מהאמונה התמימה, ואילו חכמת התורה בנויה כל כולה על האמונה, ולכן חכמה דקדושה ואמונה הולכות תמיד ביחד, כלשונו של הליקוטי הלכות (ספר תורה ה, טז): 'כי אמונה והכמה דקדושה הם אחד, כי על ידי האמונה זוכין להכמה דקדושה, וכל מה שמשגיגין יותר חכמה, מתחזקין יותר באמונה.'

אמנם, הניסיון מוכיח שכדי לזכות ללימוד תורה באופן הראוי ולהגיע מלימודה לתכלית שלשמה בא האדם לעולם, לא מספיק ללימוד תורה בלבד, שכן האדם שבא ללימוד תורה נכנס ללימוד עם כל אמונותיו ומידותיו הלא מבוררות, ומאחר שהאדם בטבעו אינו שלם באמונתו ובתמימותו, לכן בהכרח רצונו אינו רק לגלות את חכמת ה' מתוך אמונה שלימה ותמימה ולקבל את שכל התורה, אלא קיימים בו רצונות נוספים, כגון שרוצה להיות חכם בחכמה הנחשבת בין חבריו, או לעשות ממנה קרדום להפור בה, או שבטבעו הוא אוהב חכמה, ולומד את חכמת התורה באופן היצרני כמו שאר החכמות, ואינו לומד אותה באופן של תמימות שכל רצונו הוא לקשר את החכמה אליו ולהתקרב על ידה לה', וכן כל שאר הנמיות של שלא-לשמה שקיימות באדם.

ולכן מי שרוצה לזכות לשלמותו בהכרח עליו לעסוק בעבודה פנימית ובכירור אמונתו ולצרף אותה ללימוד התורה. ומוהר"ן זצ"ל מדבר בכמה מקומות על ענין זה, שלא די ללימוד תורה באופן פשוט באמצעות השכל בלבד, אלא צריך לראות להמשיך את האמונה לתוך הלימוד. ראה ליקוטי מוהר"ן (כד, ו): 'צריך להמשיך אמונה לתוך ברכת השכל, כי אין לסמוך על השכל בעצמו כידוע.'

ועוד כתב במקום אחר (ליקו"מ לא, ב): 'אמונה היא מקור הברכות וכו', שאין שלמות להדעת שהוא התורה וכו', אלא על ידי אמונה.'

ובשיחות הר"ן (אות קו) מובא: 'זייש חכם שהוא חכם אפילו בחכמות התורה, ואין לו אמונה בה', ואלו החכמים שאין להם אמונה נקראים בעלי ראתן (עייני כתובות עז, ב), כי חכמה אמיתית, דהיינו עם אמונה, נקרא ראייה, כמו שכתוב (קהלת א, טז) 'זלבי ראה הרבה חכמה, וכו'. ולעומת זה החכמים שאין להם אמונה נקראים בעלי ראתן, וכמו שפירש רש"י (כתובות שם) שיש להם שרץ במוחם, היינו שיש להם טומאה וכפירה במוחם.'

© המשך המאמר בעמוד 6

~ עשרת המכות – השבעה והשלשה ~

הפנוי' שבתוכו נבראו כל העולמות. והיינו שהשם יתברך הסתיר את מציאותו וברא עולם בצורה שיש בו את כל ה'תפאורה' בכדי למעוה ולחשוב שכביכול העולם יש לו מציאות משלו, ואין לו שום קשר למציאות עליונה או פנימית כלל וכלל.

וכל זה נעשה בשביל שיהיה בחירה בעולם. ועניין ה'בחירה' הוא אחד מנפלאות הבריאה הגדולים ביותר, איך שיכול להיות מציאות כזאת בו השם יתברך 'לגמרי' נמצא כאן, ויהי עם זאת אפשר למעוה ולחשוב שהוא 'לגמרי' לא נמצא כאן (ענין באריכות נפלאה בליקוטי הלכות ברכת השחר ה).

והנה השם יתברך ברא את העולם בעשרה מאמרות, שהם מרמזים על עשר כוחות הקדושה 'שמחיים' את העולם בפנימיות. והם מכוונים כנגד עשרת הדברות, ועשרת הספירות הקדושות – שעל ידם יכולים לגלות את האמת שהשם יתברך נמצא כאן, ויכולים למצוא אותו. וזה לעומת זה עשה האלוקים שכנגד עשרת הספירות הקדושות – יש עשרה כתרין דמסאבותא, שהם עשרה כוחות של הסתרה מכוונים ממש כנגד עשרה כוחות של הקדושה.

ועיקר מקום ההסתרה והכפירה הוא במצרים, שנקראת 'ערות הארץ' כלומר עיקר הגילוי של הארץ כ'מציאות' בפני עצמה. ולכן העבודה זרה שלהם היה המזון [שמרומו ב'שה', כמו שנתבאר בפרשת שמות], שעיקר תאוות מזון הוא כדי להרגיש 'מסודר' שאינו זקוק לאף אחד. ואכן במצרים לא היו זקוקים אפילו לגשמים, אלא הנילוס עולה ומשקה את השדות, וכביכול לא היו צריכים שום עזרה 'מבחוץ' ומלמעלה' אלא הסתדרו לבד.

ושם היו כל העשרה כוחות של הטומאה, ופרעה הוא הכח ה'גבוה' ביותר של ההסתרה, מכוון כנגד ספירת ה'כתר', ולכן הוא נקרא 'התנין הגדול' (כמבואר ב'זוה"ק בפרשה זו באריכות). עד שאמר על עצמו 'לי יאורי ואני עשיתיני' ועשה מעצמו אליל. ובוודאי לא היה טיפש ולא סבר שברא את עצמו, אלא סבר שהוא יכול להסתדר בעצמו כאילו הוא ברא את עצמו, ואין לו שום צורך ועזרה ממישהו אחר.

וכנגד עשרה כוחות הללו – היו עשרת המכות, שבאו 'לנגוף' את מצרים ולהכניע את עשר כוחות ההסתרה, ו'לרפאות' את ישראל ולגלות את עשרת כוחות הקדושה, שהם העשרה מאמרות ועשרת הדברות.

* * *

המכות הללו מתחלקים לשבעה ושלש. שהם כנגד 'בפרט' ו'בכלל'.

עשרת הספירות נחלקים לשבעה ושלש. שבעת התתונות מרמו על הנהגת העולם שמתגלה במספר שבע [שבעת ימי השבוע, שבע שנות השמיטה], ושלשת העליונות מרמו על הנהגה גבוהה יותר [שנקרא 'עלמא דאתכסיא]. והם שבע 'מדות' ושלשה 'מוחי'.

וזה עניינם של עשרת המכות; שבעת המכות הראשונות מכוונים כנגד שבעת הספירות, ולכן הם התבטאו בהנהגות העולם – מים, עפר, בהמות, חיות, וברד, כשכולם הראה השם יתברך שאין להם שום שליטה, אלא רק הוא יתברך לבדו ותו לא, וזה נקרא ידיעה 'בפרט'. ושלשת המכות האחרונות מכוונים כנגד שלש הספירות העליונות, ולכן הם התבטאו באופן רוחני; הארבה על ידי רוח הקדים, החושך על ידי גילוי אור השם יתברך [שעשה חושך למצרים ואור לישראל] [זוה"ק], ובכורות על ידי גילוי השם יתברך בעצמו. וזה נקרא ידיעה בכלל.

* * *

פרשת בא היא הפרשה השלישית בסדר השוככים – לאחר פרשת שמות שסיפר על 'גלות מצרים', ופרשת וארא שסיפר על המכות, בפרשה זו כבר מסופר על 'ציאת מצרים'. ומובא מצדיקים שבשבת זו הוא ממש כמו הג' הפסה, ובשבת שלאחריה [פרשת בשלה] כמו שביעי של פסה, ובפרשת יתרו כמו הג' השבועות. אלא שכעת הוא בפנימיות, ואחר כך הוא בחיצוניות.

אמנם קודם סיפור היציאה, מספר הכתוב על שלש מכות אחרונות. ומכך שסדר המכות נחלקו לשתי פרשיות – שבע מהם בפרשת וארא, ושלש בפרשת בא – נראה שיש שייכות מיוחדת בין שלש המכות הללו לבין היציאה ממצרים, והם משמשים כ'הקדמה' לכך. לשם כך יש להבין מה מהותם של עשרת המכות בכלל, ומה החילוק בין השבעה הראשונים לבין שלשת האחרונים, ומה הלימוד המיוחד שיש בשלשת המכות הללו.

* * *

התמיהות בפרשה

א. בפסוק הראשון נאמר 'בא אל פרעה', וצריך להבין מפני מה לא נכתב 'לך אל פרעה', שהרי אין שם 'מקומו' אלא רק נכנס לשם עבור השליחות אל פרעה ותו לא [זוה"ק].

ב. המשך הפסוק 'כי אני הכבדתי את לבו' מפני מה נצרכה אמירה זו, ואם נצרכה – מפני מה נאמרה כאן בפרשת ארבה ולא קודם לכן בתחילת המכות.

ג. גם המשך הפסוק 'למען שיתי אותותי אלה בקרבו' – נראה שיש כאן הדגשה בדווקא על 'אותותי אלה' דהיינו על המכות שמכאן ולהבא ולא על המכות שהיו כבר.

ד. הפסוק השני 'למען תספר באזני בנך וכן בנך וגו'' גם כן צריך להבין מפני מה נכתב בדווקא כאן, ולא בתחילת המכות או לאחר כל המכות.

ביאור הפשט

בדברי הרמב"ן ואור החיים מבואר שאחר פרשת ברד כבר לא היה שייך בדרך הטבע שפרעה יכביד את לבו, כי במכה כזאת 'אפילו לב האבן יפחד וירעד' ולא יוכל לסרב לשלח את ישראל. ולכן, גם נחלש לבו של משה מלהמשיך בשליחותו, כי לא ראה עניין ותכלית בזה.

ועל זה אמר לו השם יתברך 'כי אני הכבדתי את לבו', דהיינו שבאמת אין זה בדרך הטבע כלל אלא מן השמים, והטעם לכך הוא בכדי להביא את המכות הבאות, שתכליתם באמת אינה בשביל פרעה אלא בשביל ישראל. כי מצד פרעה כבר הספיקו המכות שהיו עד כאן, ומכאן ואילך אינם אלא למוכת ישראל כדי ללמדם 'יודעתם כי אני השם'.

ומכאן נבא לביאור הפנימיות, כיצד כל המכות היה בהם שתי עניינים: 'נגוף ורפוא' וכמבואר בזוהר הקדוש שהיו 'נגוף' למצרים ו'רפוא' לישראל. ובפרט שלשת המכות שבפרשה זו, שהיו בעיקר בשביל 'רפוא' לישראל.

ביאור הפנימיות

מבואר בזוהר הקדוש (רעיא מהימנא בפרשת וארא) שהמצוה הראשונה בתורה היא 'יודעתם כי אני השם', וידיעה זו צריך להיות בכלל ובפרט.

* * *

והעניין הוא, כפי שהתבאר באריכות במאמר הקודם (פרשת וארא) שבשביל לגלות מציאותו יתברך – היה מוכרח לצמצם את אורו, ולעשות 'הלל

ובשלשת המכות האלו התגלה הדרך והעצה איך לגלות את השם יתברך בתוך מציאות העולם, דהיינו בתוך החלל הפנוי, וכפי המבואר בליקוטי מוהר"ן (סימן סד), ולצורך כך יש להקדים עוד הקדמה אחת.

בכריאת העולם היו שני עניינים שעל ידם נעשה צמצום והסתרה: א. הלל הפנוי. ב. שבירת הכלים. 'הלל הפנוי' עניינו כפי שנתבאר זה עתה, שבשביל לגלות מציאותו יתברך, היה מוכרח כביכול לצמצם את אורו האין סוף, ולעשות 'הלל פנוי' מאורו, ושם נבראו העולמות. 'שבירת הכלים' עניינו שבתחילה היה עדיין האור מרובה מהכלים, ולכן 'נשברו הכלים'; האור עלה למעלה והכלים נפלו למטה, ויחד אתם נפלו 'ניצוצות' של אור, שהתערבבו עם החומר.

והנה מכה שני עניינים אלו – יש בעולם שני מיני קושיות ואפיקורמות. יש קושיות שנמשכים מ'שבירת הכלים', והם קושיות שיש להם תשובה, ועל זה נאמר 'דע מה שתשוב לאפיקורם'. ויש קושיות שנמשכים מ'הלל הפנוי' [שהם קושיות 'מיניה וביה'; איך ייתכן שהוא נמצא אם הוא לא נמצא וכדומה] שעליהם אין תשובה, ועל זה נאמר 'כל באיה לא ישובין'.

וכמו כן יש שני מיני יצר הרע; יש יצר הרע שנמשך מ'שבירת כלים', שעמו אפשר להילחם ואפשר לנצחו, ויש יצר הרע שנמשך מ'הלל הפנוי' – שהוא 'אין עליו תשובה', דהיינו שאי אפשר להילחם עמו ולנצחו, ועליו נאמר 'כל באיה לא ישובין'.

וביאר העניין: יש 'יצר הרע' הידוע שהוא היצר שמושך ומפתה את האדם לרע; לעבירות, למדות רעות, ולתאוות רעות. והוא נמשך מ'שבירת כלים'. דהיינו שבאמת בכל דבר בעולם יש ניצוץ אלוקי שמחיה אותו, ומחמתו יש לאדם 'משיכה' אליו, אלא שהוא מכוסה בחומר ואנו רואים את ההיצוניות שבו, ומכה זה אנו נמשכים אל ההיצוניות שהוא הרע. וזה מ"מ שערי מומאה, דהיינו שבע מדות הנפולים שכל אחד כלול משבע.

והיצר הרע הזה אפשר להילחם עמו ולנצחו – כי מאחר שמכירים בו ומרגישים שבה להילחם, אפשר להילחם עמו בחזרה. וכשנלחמים, גם אם לא מנצחים בכל פעם, אבל אם לא מתייאשים, לכסוף זוכים לנצח לגמרי.

אבל יש יצר הרע שאינו בא 'מבחוץ' ואינו מושך או מפתה את האדם. אלא בא 'מפנים' ומרוקן אותו מכל כוחותיו. וזאת על ידי שמהדיר באדם מחשבה והרגשה שהכל 'הלל פנוי', ואין שום דבר אמיתי; לא נשמה, לא עולם הבא, לא מצוות ולא עבירות. ואין שום משמעות לחייו ולכל מה שעושה. וזה

גורם לאדם 'כבודות לב' שכבר אין לו שום רצון ושום כח לשום דבר, ואפילו אינו יודע להילחם בזה כי אינו מרגיש שזהו פיתוי אלא נראה לו שזה הוא בעצמו ושזה האמת. וזה שער החמישים, שאין עליו תשובה וכל באיה לא ישובין [וזה עיקר הנסיון של דורנו, הכבודות העצבות והייאוש, וממילא ההפקרות].

* * *

הרפואה לזה הוא רק על ידי ניגון. ולא סתם ניגון אלא 'ראש אמנה'.

ה'ניגון' עומד בין ה'מחשבה' וה'דיבור'. מחשבה הוא מופשט מאד ואין בו שום הרגשה, הדיבור לעומתו הוא מוגדר וברור מאד, והניגון אינו מחשבה מופשטת וגם לא דיבור מוגדר, אלא 'הרגשה'. כל דבר בעולם – יש לו 'ניגון', בפרט כל 'חכמה' וכל 'אמונה', דהיינו שהיא יוצרת 'תחושה' אצל האדם. וכל העולם מלא בכך, בכל מיני ניגונים שכל אחד בא 'לספר' משהו, ומשרה את תחושתו מבלי משים.

הניגון הגבוה היותר הוא 'תבואי תשורי מראש אמנה', דהיינו הניגון של שורש האמונה, שהוא נמשך מאותה נקודה שבה נעשה הצמצום והחלל הפנוי. והוא מגלה – לא בדיבור כי אם בניגון – את הסוד של הלל הפנוי. בדיבור אי אפשר להסביר כיצד החלל הפנוי הוא בכלל לא פנוי, כי זה סתירה מיניה וביה, אבל בניגון ניתן לרמוז על האמונה הנפלאה הזאת שהדרך היחידה לגלות את ה' הוא על ידי הלל הפנוי.

כי אמנם הרבה יותר קל להשיג את ה' בצורה 'מוגדרת', אם על ידי השגחה פרטית, או על ידי ההנהגות שהוא מגלה בעולם. אבל זו השגחה קטנה ודלה מאד. ההשגחה האמיתית בה' הוא דווקא במקום שיש קושיות ואי אפשר להבין אותן, שאז מתגלה כמה הוא באמת גדול עד שאי אפשר להבין אותו. ועוד יותר מכך הוא מתגלה במצב של 'כבודות לב' שנמשך מחלל הפנוי, כי כל החלל הפנוי נועד רק בכדי לגלות רחמנותו, ואם כן השיא של גילוי רחמנותו הוא דווקא בחלל הפנוי, דהיינו בתוך כבודות הלב. והגילוי הזה הוא על ידי הניגון של 'ראש אמנה', שאת הניגון הזה יכול לנגן רק משה רבינו.

ובשביל זה השם יתברך אומר לו 'בא אל פרעה' – תבוא ותיכנס לתוך הלל הפנוי [שמרומו בשם פרעה] לא רק כ'אורה זר' אלא כאומץ לב כמו בעל הבית. ותגלה שם 'כי אני הכבדתי' שכל הכבודות לב מגיע ממני בעצמי. ועל ידי זה 'תספר באזני בנך וכן בנך' את גודל הרחמנות של השם יתברך.

ניתן לשמוע את השיעור של מאמר זה בקו 'חניכי הישיבות' – ברסלב: 077-31-40-331 בשלוחה: 34

מנוי לגליון המקורבים!

חדש! ניתן לעשות מנוי לקבלת עלון 'המקורבים' וכן את עלון 'הקבצו' עד לביתכם דרך מכשירי 'קהילות' שבבתי הכנסת. ב-20 ₪ לחודש. חפשו: עלמא דאורייתא. המנוי על-דעת המערכת!

לברורים:

054-848-73-17

קו 'חניכי הישיבות' – ברסלב:	
בני התורה חניכי-הישיבות המקורבים לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א – 077-31-40-331	
שלוחה: 1	הודעות ועדכונים.
שלוחה: 2	לשמיעת חלק מהגליונות הנפלאים שע"י 'הקבצו'.
שלוחה: 3	1 - לשיעורים וכנסים שנמסרו למקורבים. הרב ישראל מאיר גלינסקי שליט"א: 3 - לשיעורים לפי נושאים \ על ליקוטי מוהר"ן. 4 - שיעורים משנת תשע"ט. 0 - לכל השיעורים אחרונים.
שלוחה: 4	1 - שיחת חברים \ הודעות מאזינים. 2 - להשאת הודעה למאזינים. 3 - לשלוחת 'הליכה עם תורה' - 'חבורת תמימי דרך'. 4 - למענה ויעוץ.
שלוחה: 5	סיפורי התקרבות וראיונות.
שלוחה: 6	1 - פניני ליקוטי מוהר"ן על התורה. הרב שרגא זילברמן: 2 - שיעורים בליקו"מ. 3 - שו"ת ברסלב. 4\5 - שיעורים מכלל משפיעי אנ"ש. 6 - שיחות ומכתבי מוהר"א"ש. 7 - 'הזה"ק בלשה"ק. 8 - דברי גדולי ישראל במעלת לימוד עמוד היומי בזה"ק.
שלוחה: 7	1 - שיעורים ברחבי הארץ. 3 - חברות ברחבי הארץ. 2 - להשאת הודעה לביקוש שיעור או חברותא.
שלוחה: 8	1 - שירי ברסלב שורשיים. 2 - שירי ברסלב חדשים 3\4 - שירים כלליים. 5 - שירי 'דרשו'. 6 - תיקון הכללי בניגון. 7. נוסחאות התפילה של הימים הנוראים.
שלוחה: 9	1 - שידור חי.
שלוחה: 0	0 - הודעות קבועות ונחוצות. 1 - הצטרפות לרשימת התפוצה. 2 - להסרה. 3 - לקבלת 2 פרקי תהילים. 4 - השעה כעת. 5 - זמני היום. 6 - לקבלת מס' אישי למערכת. 9 - לתרומות באשראי (דרך 'קהילות').

על הפרשה ׀׀ פנינים על פרשת השבוע לאור תורה זו

מכת בכורות בחצות

עניין מכת בכורות מבואר בדברי מוהרנ"ת (ליקוטי הלכות, הלכות פסח הלכה ג אות ג): 'זוהי בחינת פקצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים ומת כל בכור וכו'. כי בכור מצרים הם בחינת הרוח סערה, שהוא בחינת עשו איש שעיר שהיה בכור, כי בכור לשון גדלה ורבנות, כמו שפתיב "אף אני בכור אתגהו". בחינת הרב דקלפה שהוא בחינת עשו כנ"ל, כי עשו הוא השר של מצרים, ועל ידו היה עקר הגלות מצרים, כמבאר בדברי רבנו זכרוננו לברכה במקום אחר על פסוק "אתה ידעת את כל התלאה וכו'".

ושם (באות ד): 'ועל כן היתה מפת בכורות פקצת הלילה, כי חצות הלילה אז רוח צפונית מנשבת כפגור של דוד, שהו בחינת הרוח חיים דקדושה, בחינת רוח אלקים מרחפת על פני המים, (כמבאר בפאמר הנ"ל, עין שם)'.
וכן עניין חמין ומצה מבואר בדבריו באריכות (ליקוטי הלכות, הלכות פסח הלכה ג אות ט): 'וזהו החלוק שבין חמין למצה שהוא באות ה', שהחין הוא בחינת ומצה הוא בהא, כפוכא. כי ה' של מצה זהו בחינת הרוח חיים, שהוא בחינת המשה המשי תורה שממשיכין עכשיו הרוח חיים על ידי בחינת מצה שישם הוא למעלה מהארבעה יסודות כנ"ל, ושם אין שליטה להרוח סערה, ומשם דיקא אנו ממשיכין את הרוח חיים, שהוא בחינת ה', אכל חמין הוא בחינת שנסתם פתיחת הו"א שמשם תוצאות הרוח, בחינת הרחב פיה ואמלאהו. ובהיות נסתם פתיחה זו בבחינת כבלע רשע צדיק מונג, שרצה לבלע את הרוח חיים לשתמו במצר הגרון שלא יהיה כח להמשיכו לתוך גוף האדם, להחיות עצמו להשלים חסרונו, שהו בחינת גלות מצרים כנ"ל, ועקר התנגרותו על ידי תערבת הארבעה יסודות שנתערבו מטוב ורע. וזהו בחינת חית שהוא שתי פעמים דלית, תינו שני פעמים הארבעה יסודות, כי הם מערבים מטוב ורע, אכל מצה הוא בחינת ששוכרין החית של חמין ומשפילין ומכניעין הארבעה יסודות רעים ונשא רב הארבעה יסודות טובים דקדושה, שהם בחינת ארבעה ראשים, ואז נפתח החית ונעשה ה"א, כי נמשך הרוח חיים לתוך הארבעה יסודות, ואז נעשה מדלית הא על ידי הרוח חיים דקדושה, שהוא יסוד החמישי, שנמשך מצדיק יסוד עולם שדכיק בחמשה המשי תורה וכו' כנ"ל'.

קרבן פסח

וכן ביאר שם (אות ו) את עניין קרבן פסח: 'זוהי בחינת קרבן פסח שעל ידו היה עקר מכות בכורות, כמו שפתיב, "וראיתי את הדם ופסחתי עליכם וכו' ועבר ה' לנגף את מצרים וכו'". כי עקר הקרבן הוא לברר רוח האדם מרוח הפהמה, דהינו לברר בחינת רוח חיים דקדושה מבחינת רוח סערה רוח הפהמה, כי ישראל ועובדי פוכבים הם בחינת אדם ובהמה פידיע, כי אדם קרויין אדם ואין העובדי פוכבים קרויין אדם ומותר האדם מן הפהמה אין כי הכל הכל, כי פלם יש להם בחינת הכל, שהוא בחינת הכל של המשכת הרוח חיים על ידי אגחה להשלים החסרון כי גם אומין דעלמא, שהם בחינת פהמה, יש להם גם כן בחינת אריכת הרוח, שהוא הכל פה כנ"ל, אכל מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הפהמה הירדת היא למטה לארץ, כי רוח האדם, בחינת אריכת הרוח של ישראל, שהוא רוח חיים דקדושה, עולה למעלה ומקבל וממשיך רוח חיים מן הקדושה מתי החיים. ורוח הפהמה הירדת למטה, כי אריכת הרוח של הפהמה, בחינת האמות העובדי פוכבים, היא יירדת למטה לארץ, כי אין להם שום היות, כי הם בחיים קרויים מתיים, כי רוחם היא רוח סערה, שהוא רק גדול בשעתו לפי שעה קלה ולסוף מסער גופה ונשמתה וכו'.

כי רוח הפהמה היא בבחינת אריכת הרוח סערה שממשיכין העובדי פוכבים על ידי אגחה, כנראה בחוש שרוח ונשימה של הפהמה גדול מאד, כי הם הומים וגונחים בקולם תמיד, ואין להם דבור, רק קול, וכל קולם הוא כמו מי

שגונה ומתאגף בקול גדול ומאריך הרוח והנשימה מאד, כנראה כל זה בחוש, תינו שהם בבחינת אריכת הרוח של העובדי פוכבים, שהוא גדול בשעתו, בחינת רוח סערה, אכל לסוף מסער גופה וכו'.

ועקר הקרבן היא בשביל זה לברר רוח האדם מרוח הפהמה בבחינת מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הפהמה הירדת וכו', כי על ידי החמין נמשך, הם ושלום, אחר רוח הפהמה בחינת רוח סערה, דהינו שנתערב רוח חיים דילה, שהוא בחינת רוח האדם מרוח הפהמה, ועל כן הרשעים בתייהם קרויים מתיים מחמת שנסתלק מהם הרוח חיים וכו', ועל כן תקון החמין על ידי הקרבן, שעל ידי זה נתברר רוח האדם מרוח הפהמה ואז יש לו כח להמשיך הרוח חיים על ידי האגחה שמתאגף ומתקרב על החמין בשעת הכאת הקרבן וזה בחינת קרבן פסח כדי לצאת מטמאת מצרים, ועל כן מביאין מן הפכשים ומן העושים, כי שעיר עזים זה בחינת עשו איש שעיר וכן כבש הוא בחינת שערות, בחינת ציצית שעושים משער כבשים, שהם בחינת שערות, (כפוכא בסוף פאמר הנ"ל). ומאלו מביאין לקרבן פסח, כדי להכניע עשו איש שעיר, בחינת רוח סערה, בחינת הרב דקלפה, שהוא בחינת בכור דסמרא אחרא וכו' כנ"ל, ולברר משם רוח חיים דקדושה, בחינת רב דקדושה, שהוא בחינת בכורי ישראל.

וראיתי את הדם ופסחתי

ועל כן על ידי הקרבן פסח, על ידי זה פסח ה' על הפתח וברר והציל בכורי ישראל מבין בכורי מצרים, שהוא בחינת הנ"ל, בחינת ברור הרוח חיים דקדושה, שהם בחינת בכורי ישראל מתוך הרוח סערה, שהם בחינת בכורי מצרים אשר בהם שלט הפשויות, שהוא הרוח סערה בעצמו שהרג אותם, כי הרוח סערה בעצמו נוקם בהם כלפוף, כי לסוף מסער גופה ונשמתה וכו' כנ"ל. וזה בחינת וראיתי את הדם ופסחתי עליכם כו', וזה בחינת ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיה ואמר לך בדמיה חיי ואמר לך בדמיה חיי. כי רוח סערה הוא בחינת עשו שהיה אדמוני, בחינת דמים וצריך לברר הרוח חיים מתוך הרוח סערה לקלקל הצנור של הרשע ולברר מתוכו הרוח חיים, שזה בחינת זריקת דמים של הקרבן על גב הפזובה לברר ולהעלות הדמים שיהיו נתתקנין ונתבררין מהם בחינת הרוח חיים דקדושה וזהו בחינת בדמיה חיי, כי דיקא על ידי הדמים יהיה נמשך חיים בחינת הרוח חיים דקדושה, כי מתקף הדמים, שהם בחינת רוח סערה, משם מבררין בחינת הרוח חיים וכו' כנ"ל'.

לחם עוני

עוד ביאר בזה את עניין חמין ומצה (ליקוטי הלכות, הלכות העושה שלוח לגבות חובו, הלכה ג אות א): 'זוהי בחינת מצה, בחינת לחם עני, כי בפסח מחמת שעדין קדם קבלת התורה עדן אי אפשר להמשיך בשלמות הרוח חיים על ידי התורה, ועל כן צריכין לזהר בהאכילה שלא לאכל חמין רק מצה וחמין אסור במשהו, כי חמין הוא הרוח דסמרא אחרא שהוא גדול בשעתו, כי החלוק בין חמין למצה הוא רק בבחינת הרוח והאוויר שהחמין עולה בנפיקה ויש בו רוח ואויר הרבה מה שאין כן מצה שנאפית מיד קדם שנכנס בהעפה הרוח והאוויר, תינו מחמת שאז לא נתברר עדן הרוח חיים על ידי מעשיו ועדין יש בו אהיות הפזורים שיצאו משם בגנבה, כמו שפתיב, "הרף שלשת ימים נלך וכו'". והם מתגרים עדן בהם לרדף אתריהם, על כן הזהירה התורה אותנו לבלי לאכל חמין שנאגחו בו הרוח דקלפה שגדול בשעתו שזהו בחינת חמין שעולה בנפיקה, בחינת כל צורריו יפית בהם, כי הוא גדול בשעתו ועל כן צריכין אז לאכל רק מצה שאין בו אהיות הרוח שלהם שגדול בשעתו.

זוהי בחינת לחם עני, בחינת עניות שהוא חסרונות כנ"ל, תינו שעל ידי הפזרה ממשיכין עתה הרוח חיים להשלים החסרון כלכל העניות, וזהו שעונין עליו דברים הרבה, תינו שעתה בפסח עקר התקון על ידי תפלה, כי עדן הוא קדם קבלת התורה ואין יכולין לברר עדן הארבעה יסודות על ידי מעשינו, על

ידי ברור הפסק הלכה, כי עדין לא קבלנו את התורה וכל ברור עתה הוא רק מן השמים על ידי בְּהִינַת אֲתֵּירוֹתָא דְלַעְלָא שְנַמְשָׁךְ עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֵי רַק עַל יְדֵי תַפְלָה וְתַחֲנוּנִים וְעַל יְדֵי זְכוּת אַבּוֹת.

יְעַל בֶּן שׁוֹכְרִין אֶת הַמִּצְוָה, כִּי מֵה דָרְכוּ שָׁל עֲנֵי בְּפִרוּסָה. שְׁבִירַת הַמִּצְוָה זֶה בְּהִינַת הַסְרֹן שְׁמִשְׁבְּרִין וּמַחְסְרִין אֶת הַמִּצְוָה כְּכֹנֶה כְּמוֹ עֲנֵי שְׁדָרְכוּ בְּפִרוּסָה שֶׁהוּא בְּהִינַת עֲנִיּוֹת וְחִסְרוֹנוֹת לְהוֹרוֹת שְׁאִין בְּנוֹ בַּח לְהַשְׁלִים בְּלִי הַחִסְרוֹנוֹת עַל יְדֵי מַעֲשֵׂינֵנו כִּי אִם בְּרַחֲמֵי ה' יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי תַפְלָה וְצַעֲקָה לַח' יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא בְּהִינַת שְׁעוֹנֵין עֲלֵינוּ דְבָרִים רַבָּה בְּנִ"ל וְעַל יְדֵי זֶה בְּעֲצֻמוֹ נִשְׁלַם הַחִסְרוֹן. וְזֶהוּ בְּהִינַת הָאֲפִיקוֹמֵן שֶׁנִּקְרָא "צָפוֹן" צָפוֹן דִּיקָא בְּהִינַת רוּחַ צְפוֹנִית וְכו' בְּנִ"ל שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַחִסְרוֹנוֹת.

ג' מִצְוֹת

יְעַל בֶּן הֵם שְׁלֹשׁ מִצְוֹת וְאַרְבַּע בּוֹסוֹת, כִּי אֲכִילַת מִצְוֹת מִרְמוֹ עַל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּהִינַת אֲכִילָה. וּשְׁתִּית הֵינִי שֶׁל הָאֲרָבַע בּוֹסוֹת הוּא בְּהִינַת תַּפְלָה שֶׁהוּא שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת בְּהִינַת אֵין אֹמְרִים שִׁיר אֶלָּא עַל הֵינִי וְכֵן מִרְמוֹ בְּשִׁיחַתוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ וְזָרְנוּ לְבָרְכָה שְׁאֵמֵר אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאוּכַל בְּפִה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת וְשׁוֹתָה בְּפִה קַפְיִמְלִיךְ תַּהֲלִים' וְכו'. שְׁתוֹרָה הוּא בְּהִינַת אֲכִילָה. וְשְׁתִּיתָה בְּהִינַת תַּפְלָה, בְּהִינַת תַּהֲלִים, שֶׁהוּא כְּלוֹ תַפְלוֹת וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת.

עבודת היום \\\ פנינים על סדר היום על-פי תורה זו

ד' פִּרְשִׁיּוֹת שֶׁל תַּפִּילִין כְּנַגַּד בִּירוֹר הַד' יְסוּדוֹת

ואח"כ זוכים להניח תפילין שהם בחי' המוחין שנמשכים עלינו בכל יום, שע"י יש לנו כח לברר את הטוב מהרע בכל הד' יסודות, ועל כן הם ד' פרשיות כנגד ד' יסודות שצריך לברר, ואת הכח לברר מקבלים מהתפילין שהיא בחי' תורה שעל ידה עיקר הכיורור בפועל, וזה בחי' מה שכתוב על התפילין "למען תהיה תורת ה' בפיך", כי ע"י התפילין זוכים לתורה שעל ידה עיקר הכיורור בפועל.

תפילין של יד ותפילין של ראש הם בְּהִינַת גֹן וְעֵדֶן

ואולי יש להוסיף ולבאר שבחי' תפילין של יד ותפילין של ראש הם בחי' תורה ותפילה, שהם בְּהִינַת גֹן וּבְחֵי עֵדֶן, כִּי הַתַּפִּילִין שֶׁל יָד הֵם בְּחֵי מַלְכוּת שֶׁהִיא בְּחֵי אֲמוּנָה, בְּחֵי תַפִּילָה, כִּי עֵיקַר הַתַּפִּילָה הִיא ע"י הָאֲמוּנָה שֶׁהִיא מַחֲדָשׁ הַכֹּל כְּרַצוֹנוֹ וּכְמִבְּאוּר כְּפָנִים, וְזֶהוּ בְּחֵי תַפִּילִין שֶׁל יָד, וְעִי"ז זֹכִים לְבַחֵי הַתּוֹרָה, לְבַרֵר כֹּל דִּינֵי הַתּוֹרָה כְּרָאוּי שְׁעִי"ז הוּא עֵיקַר בִּירוֹר הַטּוֹב מֵהֲרַע כְּכֹל הַד' יְסוּדוֹת כְּמִבְּאוּר כְּפָנִים, שֶׁזֶה בְּחֵי לְמַעַן תְּהִיָּה תּוֹרַת ה' בְּפִיךְ שׁוֹכִים ע"י הַתַּפִּילִין וְכוּנ"ל.

וזהנה אע"פ שתפילין של ראש הם גבוהים יותר מתפילין של יד, וא"כ היה מתאים יותר לומר שתפילין של ראש הם בְּהִינַת עֵדֶן שֶׁהִיא בְּהִינַת גְּבוּהָה יוֹתֵר מִבְּהִינַת גֹן וּכְמִבְּאוּר כְּפָנִים (אוֹת ז') וּבִיתֵר אֲרִיכוֹת כְּבִיאוּר הַלִּיקוּמִים שֶׁהֵעֵדֶן מַעֲלָתוֹ עֲצוּמָה רַבָּה יוֹתֵר מִמַּעֲלַת הַגֵּן וְהִיא שׁוֹרֵשׁ בְּחֵי הַגֵּן, אֲבָל אַעפ"כ נִרְאֶה יוֹתֵר לְבַאֵר עַל דֶּרֶךְ הַנִּלְ, כִּי הֵרִי מִבְּאוּר בְּדַבְרֵי רַבִּינוּ שְׁעִי"ז הַתַּפִּילָה זֹכִים לְתוֹרָה, וְא"כ הַסֵּדֶר הוּא תַפִּילָה וְאַח"כ תּוֹרָה, וְגַם שֶׁתַּפִּילִין שֶׁל יָד הֵם בְּחֵי מַלְכוּת שֶׁהִיא בְּחֵי אֲמוּנָה שֶׁהוּא בְּחֵי תַפִּילָה כְּמִבְּאוּר כְּפָנִים, וּבִאֲמַת מִבְּאוּר כְּבִיאוּר הַלִּיקוּמִים שְׁעִינִין י"ב צִירוּפִים שִׁישׁ בְּיוֹם וי"ב צִירוּפִים שִׁישׁ

יְעַל בֶּן הַמִּצְוֹת הֵם שְׁלֹשׁ כְּנַגַּד שְׁלֹשׁ רוּחוֹת הַעוֹלָם, כִּי צָפוֹן חֶסֶד וְתִיּוֹן הֵם אֲרַבַּע בּוֹסוֹת כְּנַגַּד בֶּל הָאֲרַבַּע רוּחוֹת שְׁמִשְׁם הַרוּחַ הַיּוֹם שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַחִסְרוֹנוֹת בְּהִינַת מֵאֲרַבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ, הֵינֵנו כִּי עֲתָה עֵקֶר הַתַּקְוָה שֶׁל שְׁלֵמוֹת הַחִסְרוֹנוֹת הוּא עַל יְדֵי בְּהִינַת תַּפְלָה שֶׁהוּא בְּהִינַת תִּיּוֹן בְּנִ"ל, אֲכַל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּהִינַת אֲכִילָה לֹא קִבְּלָנוּ עֲדִין וְעַל בֶּן עֲתָה אֵי אֲפֻשֶׁר לְבַרֵר הַחֲמִין שְׁשָׁם הַרוּחַ לְבַרֵרוֹ מִתַּקְלָפָה וְעַל בֶּן הוּא אֲסוּר בְּאֲסוּר הַמּוֹר מֵאֵד וְעֵקֶר הַתַּקְוָה עַל יְדֵי הַמִּצְוָה שְׁעַל יְדֵי זֶה אֲנוּ מְמַשְׁכִּין קִדְשֵׁת הָאֲכִילָה. וְעַל בֶּן בְּהַמִּצְוָה מִרְמוֹין הַחִסְרוֹנוֹת בְּהִינַת לָחֵם עֲנֵי, בְּהִינַת שְׁבִירַת הַמִּצְוָה הָאֲמִצְעִית שֶׁהוּא בְּהִינַת הַסְרֹן וְעַל בֶּן הֵם רַק כְּנַגַּד שְׁלֹשׁ רוּחוֹת, כִּי צָפוֹן חֶסֶד עַד שׁוֹכִין לְעֲנוֹת הַהֲגָדָה וְלָקִים מִצְוֹת סְפוּר וְצִיָּאת מִצְרוּם וְשְׁאֵרֵי מִצְוֹת שֶׁל לִילָה הוּאֹת. וְאֵן זֹכִין לְהַמְשִׁיךְ שְׁלֵמוֹת הַחִסְרוֹן שֶׁהוּא בְּהִינַת חֶלֶק הַמִּצְוָה הַפְּרוּסָה שֶׁהֵצִינֵנו לְאֲפִיקוֹמֵן שֶׁנִּקְרָא צָפוֹן, דְּהֵינֵנו שְׁהוֹזְרִין וּמְשַׁלְּמִין הַחִסְרוֹן שֶׁהוּא בְּהִינַת צָפוֹן עַל יְדֵי הַרוּחַ צְפוֹנִית שְׁנַמְשָׁךְ עֲלֵינוּ עַל יְדֵי שְׁעוֹנֵין עֲלֵינוּ דְבָרִים רַבָּה שֶׁהוּא בְּהִינַת תַּפְלָה בְּנִ"ל.

עוד שם (אות לב): יְעַל בֶּן הַחֲמִין אֲסוּר בְּמַשְׁהוֹ זֶה בְּהִינַת דְּלִמָּא שְׁקִילַת מִיְדֵי מִינְיָהוּ וְכו', דְּהֵינֵנו שְׁאֲסוּר שִׁיחַתָּה לֹא שׁוּם אֲחִיזָה בֶּל שֶׁהוּא מִתְּפִילָה רְעוּת שְׁלָחָה, כְּמוֹ שְׁמִכְבָּר שָׁם עַל מֵאֲמֵר רַבָּה בֵּר פֶּר הָנָא, עִין שָׁם וְעַל בֶּן אֲסוּר בְּמַשְׁהוֹ וְהַכֵּן.

בלילה המבואר בסוף התורה, הי"ב צירופים של היום הם בחי' התורה, והי"ב של הלילה הם בחי' הלילה, וידוע שתפילין של יד ותפילין של ראש הם בחי' לילה ויום, שתפשיי הם בחי' לילה ותפשי"ר הם בחי' יום, וכידוע בספח"ק על פי דברי הוזה"ק, וביאור העניין מבואר בביאור הליקוטאים עצמו שם בכמה פעמים בדבריו שבאמת אע"פ שהעדן הוא גבוה הרבה יותר, אבל מחמת זה עצמו אין לנו דרך לקבל הארתו, והוא בבחי' עין לא ראתה, וע"כ אצלנו הוא בבחי' לילה והושך, ועיקר הדרך שלנו לקבל את האור של בחי' עֵדֶן, הוּא רַק כִּשְׁהוּא בֵּא בְּתוֹךְ הַכֹּלִים שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהֵם בְּחֵי הַגֵּן, שֶׁרַק עִי"ז יוֹצֵא הָאוֹר לְפִועֵל, וּמִבְּאוּר שֶׁם שׁוּה כֹל הַמַּעַם שֶׁאֲצֵל הֶרֶב דְּקַלִּיפָה אֵין לֹא רוּחַ חַיִּים בְּאֲמַת, כִּי הוּא מְמַשְׁךְ רוּחַ מְבַחֵי עֵדֶן כְּלֵי הַכֹּלִים שֶׁל הַגֵּן וְיַעו"ש עוֹד כְּכֹל דְּבָרֵינוּ הָאֲרוּכִים וְהַמְטוּקִים, וְעַל פִּי זֶה מִתְּבַאֵר הַיֵּטֵב שֶׁהַתַּפְּשִׁי הִיא בְּחֵי לִילָה כִּי הִיא בְּחֵי הָאֲמוּנָה וְאַעפ"פ שֶׁהָאֲמוּנָה בְּשֵׁרֶשֶׁה גְבוּהָה יוֹתֵר מֵהַתּוֹרָה, אֲבָל אֵין לָנו כְּלִים לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר בְּשֵׁרֵשׁוֹ וְע"כ אֲנוּ מִקְבְּלִים אֶת הַהָאָרָה שֶׁלְמַטָּה בְּבַחֵי מַלְכוּת וְשֶׁם הוּא נַחֲשׁב לְמַטָּה מֵהַתּוֹרָה כִּי ע"י הַתּוֹרָה אֲנוּ מִקְבְּלִים אֶת אֹר הָעֵדֶן עֲצוּמוֹ כְּאוֹפֵן יוֹתֵר גְּבוּהָ כִּי שֶׁם יֵשׁ יוֹתֵר כְּלִים לְקַבֵּל אֶת אֹר הָעֵדֶן, אֲבָל אַעפ"כ מוֹכְרָהִים לְהַתְּחִיל עִם הָעֵדֶן כְּבַחֲנֵה שֶׁכֵּן שִׁיכַת בּוֹה הַעוֹלָם, הֵינֵנו כְּאֲמוּנָה וְתַפִּילָה, וְעִי"ז עֲצוּמוֹ זֹכִים לְהָאָרָת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא אֹר הַגֵּן שֶׁכֵּן מְאִיר אֶצְלָנוּ אֹר הָעֵדֶן, הֵינֵנו שׁוֹכִים לְבַרֵר הַתּוֹרָה וְהַהֲלַכָה כְּרָאוּי שְׁעִי"ז הוּא עֵיקַר הַכִּירוֹר בְּפִועֵל, וְה' יָאִיר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיַצִּילָנוּ מִשְׁנִיאוֹת.

ובזה יש לבאר מה שבשל יד הד' פרשיות הם בבית אחד ובשל ראש הם מתחלקות לד' פרשיות, כי בבחי' עֵדֶן עִינֵין הַנְּהַרּוֹת הֵם בְּבַחֵי אַחַדוֹת יוֹתֵר מִבְּחֵי הַגֵּן שֶׁשֶׁם הוּא עֵיקַר בְּחֵי הַהַתְּחַלְקוֹת לְד' [שְׁעִי"ז] יֵשׁ אֶת הַכַּח לְבַרֵר בְּפִועֵל, וּכְמִבְּאוּר כְּבִיאוּר הַלִּיקוּמִים, וְע"כ בְּתַפְּשִׁי שֶׁהוּא כְּנַגַּד בְּחֵי עֵדֶן שֶׁם הַפְּרִשְׁיוֹת הֵם בְּבֵית אַחַד לְהוֹרוֹת עַל בְּחֵי אַחַדוֹת, מִשְׁא"כ בְּתַפִּילִין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁהוּא בְּחֵי גֹן שֶׁשֶׁם הֵם כְּכֹר בְּחֵי נְפִרְדִים לְד' רֹאשִׁים.

אמר רבינו הקדוש:
דציהי שהענין שלי יתפשט בלבושת האנשים
המתמידים בעבודתם כאנשי ליטא!!
(שיין ערפי קודש ח"ב, סימן ב"ד)

ליקוטי מוהר"ן - זה מדובר אלי!!
זה לא סלוגן - זה דרך זינים!!

ב. מהו הפירוש שאין לסמוך על השכל בעצמו?

יש טבע באדם שכלל שהוא לומד ומחכים ושכלו גדל ויודע הרבה ידיעות, הוא מרגיש את עצמו חכם ובר סמכא בעניין שהוא עוסק בו, ובתחושתו הפנימית כביכול 'הוא עצמו' הפך למקור החכמה, וכל מי שרוצה חכמה צריך לבוא אליו. התופעה הזו אינה פוסחת גם על מי שעוסק בתורה, שכן באופן טבעי ככל שאדם לומד יותר ומבין יותר ויודע יותר בתורה, מתפתחת אצלו תחושה שאני חכם, והוא נוטה לסמוך על חכמתו ולהתכיר את עצמו כ'בעל החכמה'. ולכאורה נראה שהוא צודק, הלא באמת הוא חכם יותר מאחרים ואם הגיע להוראה אפשר גם לסמוך על חכמתו, ואיזה פגם יש בכך?

אולם שורש הטעות נעוץ בכך שאדם מדמה את חכמת התורה לחכמות היצרניות, אדם שלמד חכמה היצרנית יכול לקחת ולשייך אותה לעצמו ולהרגיש שהוא בעל החכמה, אולם התורה הקדושה היא חכמתו ורצונו של הקב"ה בלבד, ואין בה שום נקודה שאינה חכמתו ורצונו של הקב"ה, כל חכמת התורה עוסקת בדבר אחד בלבד: ללמד את האדם מה רצון ה' בכללות מכל הבריאה, ומה רצונו בפרטות ממנו. אולם ישנו שורש דק פורה ראש ולענה ששורשו בגאוה הטמונה באדם, שמחפש להגדיל מכל דבר את ישותו העצמית, וכאשר לומד את חכמת ה', הוא משתמש בה כדי להרגיש חשוב בין הבריות, או יותר בדקות, שרוצה להרגיש את עצמו בעל שכל גדול ובעל הבנה מפותחת, ובאותו רגע שמתעוררת בו תחושה זו והאדם אינו שם לב שיש בזה איזה חסרון, נעשה אצלו פגם גדול מאוד, שהוא מנתק כביכול את החכמה ממקורה האלוהי, והופך את עצמו למקור החכמה, כאילו שכלו בעצמו יכול להמציא חידושים, לסבור סברות, לדעת ולהשכיל, ושוכח את האמת ש'מפיו דעת ותבונה'.

ולכן אמרו בגמרא (פסחים סו, ב): 'אמר רב יהודה אמר רב, כל המתיהרה, אם חכם הוא - חכמתו מסתלקת ממנו, אם נביא הוא - נבואתו מסתלקת ממנו'.

כי חכמת התורה והנבואה הם שפע אלוהי שנשפע לאדם מלמעלה, והתנאי לזכות להם הוא כאשר האדם מכיר בכך שלא כוהו וחכמתו עשו לו את החיל הזה, אלא שכלו הוא רק כלי לקבל את החכמה העליונה, אבל ברגע שהוא מתייחר ומייעם את החכמה לעצמו, חכמתו מסתלקת ממנו.

וכמו שמוכר בירושלמי (יבמות פ"ב ה"ו) מעשה בלוי בר סיסי שעשו לו כמה גדולה והושיבוה עליה ושאלו אותו דברי תורה ולא ידע להשיב, וכאשר שאל אותו אחר כך רבי שהיה רבו את אותם דברים, השיב לו כהלכה, ושאלו מדוע אם כן לא השיב כן בתחילה, והשיב שכיון שעשו לו בימה גדולה, גבהה רוחו, ושכח הכל, וקרא עליו רבי את הפסוק (משלי ל, לב) 'אם נבלת בהתנשא, ואם זמות יד לפה' - מי גרם לך להתנבל בדברי תורה, על שנישאת בהן עצמך.

ואף שאנו רואים הרבה אנשים שמתיהרים ומתגאים בדברי תורתם ואינם שוכחים את התורה, יש לומר שלא כל אחד זוכה להנהגה כזו משמים שמראים לו בחוש כיצד מיד כאשר מתגאה שוכח את התורה כפשוטו, ורק אותם חכמים קדושים שכל ימיהם עסקו בתורה לשמה בלבד, ברגע שפגמו בזה מעט הראו להם מיד משמים כיצד השפע העליון נפסק מהם, אולם בני אדם ששקועים כל ימיהם בגאוה ושוכחים בתורתו של מי הם עוסקים, אינם זוכים לראות בחוש כיצד עסק התורה רחוק מאוד מהעסק בשאר חכמות, ושאי אפשר לזכות לתורה באמת כפי מדרגת הקדושה הראויה לה כאשר עוסקים בה בלי אמונה כמו שאר חכמות.

וזהו שכתב מוהר"ן שצריך להמשיך את האמונה לתוך השכל, ויש בזה עבודה מיוחדת מלבד עצם ההשכלה בדברי תורה, לראות שהלימוד יהיה מתוך אמונה בנותן התורה ובקדושת התורה ובחכמי התורה, ורק באופן זה השכל

שזוכה להשיג בתורה הוא שכל אמיתי ומבורר, אבל כאשר עוסק בשכל התורה בלי אמונה חזקה מספיק, נופל מיד לגאוה ופניות בלימודו, ואזי בוודאי שכלו אינו שכל התורה באמת ואי אפשר לסמוך עליו.

אולם כאשר אדם זוכה לאמונה פשוטה ולימודו הוא מתוך אמונה, אזי הלימוד בעצמו מגדיל את האמונה, כי חכמה דקדושה ואמונה קשורים זה בזה ומגדילים זה את זה, וזוכה שהתורה תביא אותו לכל המעלות, כדבריו הידועים של רבי פנחס בן יאיר (עבודה זרה כ, ב) 'תורה מביאה לידי זהירות וכו', כי כל שכל אמיתי שאדם זוכה לו, מביא בהכרח לתוספת יראת שמים, כמו שכתב בליקוטי מוהר"ן (סימן עז): 'כי ראשית חכמה יראת ה' (תהלים קיא), ואם אין יראה אין חכמה (אבות פרק ג), ועל כן כל מי שזוכה לאיזה חכמה ודעת, עובר עליו יראה גם כן, ואם החכמה לא מביאה לתוספת ביראת שמים, אין זה אלא משום שהיא נלמדה שלא באופן הראוי לה, כי כאשר לוקחים את חכמת התורה שלא במהלך הראוי לה, אכן לא נמשך על ידה על נפש הלימוד מקדושת התורה אלא במידה מועטת, ואין היא מביאה את הפירות הרצויים, אבל כאשר חכמת התורה נלמדת מתוך אמונה בקדושתה ויראת ה', היא בוודאי עושה פירות,

וכמו שהאריך בכל זה הרמח"ל בדרך ה' (ה"ד פ"ב), ומבואר בדבריו שכדי לזכות לקדושת התורה באמת, באופן שלימודו ימשך עליו את קדושת התורה, ולא יהיה כמו שאר חכמות היצרניות, יש תנאי שיגש ללימוד מתוך אמונה בקדושת התורה ומתוך יראה, אבל כאשר התנאי הזה חסר, לא תימשך על ידי הלימוד הארה על נפשו. ונמצא שיכול להיות מצב שאדם השקיע את מיטב חייו בלימוד תורה, אך לא עסק מעולם בהכנת נפשו לגשת לתורה מתוך אמונה ויראת ה', ולימודו הוא בבחינת השכלה בעלמא ואינו מאיר את נפשו ומקדש אותה כפי הראוי למעלת התורה, ובוודאי ההפסד בזה הוא גדול מאוד, כי אם היה משקיע בעבודת הנפש אפילו מעט ממה שמשקיע בלימוד התורה, היה מגדיל את ערך מדרגת הלימוד שלו, וזוכה על ידי תורתו למעלה גדולה לאין ערוך (ובהמשך הדברים מבאר הרמח"ל שמכל מקום אם לומד את התורה לכל הפחות כמו שאר החכמות ולא בשחוק והיתול או על מנת לגלות בה פנים שלא כהלכה ה"ו, תימשך עליו הארה קטנה שבקטנות על ידי לימודו, וסופו שיחזור למוטב, כמו שאמרו הו"ל 'המאור שבה מחזירו למוטב'. אך בוודאי כל מי שמשקיע הרבה מזמנו בלימוד התורה רוצה לזכות ליותר מכך).

ג. והלימוד מתוך אמונה ויראת שמים, הוא גם גורם שלימודו יהיה באופן הנכון, ויביא אותו לתכלית הרצויה, כי גם בלימוד התורה יש תכלית לפנים מתכלית, כמו שכתב בליקוטי הלכות (נטילת ידים לסעודה ו, צא):

'אבל גם בהלימודים הקדושים של חכמת התורה הקדושה יש כמה חילוקים, כי יש שלימודו בגסות כזה ובמוח פגום ומקולקל כזה וכו', עד שנאמר על לימודו 'לא זכה נעשית לו סם מות', כמו שדרשו חכמינו זכרונם לברכה (יומא עב, ב) על פסוק 'ושמתם' - זכה נעשית לו סם חיים, לא זכה נעשית לו סם מות. ומלימודים כאלו נופלים הרבה בכאר שחת ללמוד חכמות היצרניות, כאשר מצוי בעוונותינו הרבים הרבה לומדי תורה שעסקו בלימודי חכמות היצרניות שנתעו כמו שנתעו רחמנא לצלן.

'אך אפילו העוסקים בחכמות התורה ובפלפולא לשם שמים, כי הדי קודשא בריך הוא בפלפולא, אף על פי כן אין זה עיקר התכלית, כי העיקר הוא לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, כמו שמצינו בהקדמונים שנתרחקו מהפלפול של חבל, רק ירדו לעומק ההלכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא.

'אבל אפילו העוסקים בזה באמת לשם שמים, שבודאי אשרי להם אשרי חלקם, אבל עדיין אין זה תכלית השלמות, כי עיקר התכלית בשלמות הוא הלימוד הקדוש שמביא לידי מעשים טובים ומידות ישרות ולשוב מעבירות, ולהציל את ישראל מהעוונות, שזה עיקר הרחמנות על ישראל כנ"ל, כי לא

המדרש הוא העיקר אלא המעשה. וכמו שאנו מבקשים בכל יום: ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים וכו'. כי העיקר הוא הלימוד הקדוש שמכנים קיום התורה בישראל, והעיקר שתקיים התורה והמצוות אצל כל אחד ואחד כל ימי חייו בכל מה שיעבור עליו.

וראה עוד ליקוטי מוה"ר"ן (סא, א):

'כי כל הלימודים שהאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה בבחינת משפט מעוקל. דהיינו, שיקבל וילמד מכל הלימודים שלומד, משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג, הן לעצמו, הן לאחרים שמתנהגים לפי דעתו, כל אחד ואחד כפי בחינתו, כפי הממשלה והרכבות שיש לו, הן לרב או למעט. וכל זה זוכין על ידי אמונת חכמים, שהוא בחינת 'לא תסור' וכו'. ואז יוכל להוציא משפטי הנהגות ישרות, בבחינת משפטי אמת שאינו נוטה לימין ושמאל'.

ד. והנה בוודאי שכל שאדם זוכה להגדיל בכללות את מדרגת האמונה שלו כך תורתו תהיה במדרגה גבוהה יותר, ולכן העבודה בעניין האמונה היא עבודת כללית שמשפיעה ממילא גם על לימוד התורה. אולם כבר כתבו הרבה מגדולי ישראל שיש בזה גם עבודה פרטית הנוגעת ללימוד בעצמו, והוא שיעשה הכנה לפני הלימוד ויעורר את לבו ביראת ה', וידוע שכמה מגדולי החסידות החמירו בזה ביותר, אולם בדורות החלשים שלנו יש חשש שההריפות בזה תביא לידי רפיון בלימוד התורה, ויש גם את הדרכתו של הנפש החיים (שער ד פרק 1) שכידוע דעתו מקילה בזה יותר באופן כללי, אולם גם את דבריו אין זה פשוט לזכות לקיים, וכלל הדברים העולים מהדרכתו למעשה הם: א. שבכל עת שמתיישב ללמוד צריך להכניס בליבו יראת ה' מהורה. ב. צריך גם להתוודות על עוונותיו ולשוב בתשובה שלמה כדי שתהיה תורתו קדושה וטהורה. ג. צריך לכוון בדעתו להתדבק בלימודו לדבר ה' וזכה להתחבר אליו יתברך, כי הוא ורצונו אחד. ד. צריך להתפלל לקב"ה שיעזרהו לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. ה. גם בשעה שלומד צריך ללמוד עם תחושה פנימית של יראת ה' על שעוסק בדברותיו של מקום, ולכן אם מרגיש באמצע לימודו שנחלשה אצלו היראה, יפסיק מעט כדי לחזקת ויחזור ללמוד.

הדרך לזכות לכל זה היא על ידי תפילה

ה. ועצתו העיקרית של מוה"ר"ן להגדיל את האמונה, ולזכות למעלת התורה באמת, וכן לזכות לכל מעלה שהיא, היא על ידי התפילה, כידוע כמה הרבה להגדיל את מעלת התפילה, וגילה הרבה דרכים ונתיבות בתפילה, ובפרט תפילה פרטית בדרך של שפיכת לבו לפני ה' יתברך במלים שלו, שכן: 'אף על פי שנמצאים כמה עצות טובות בספרי רבינו זכרוננו לברכה, שהם מלאים עצות להתקרב להשם יתברך, אף על פי כן על פי רוב קשה להאדם לקיים העצה בעצמה. על כן העיקר הוא תפילות ותחינות ובקשות, יהיה איך שיהיה,

על כל פנים ידבר בפיו באיזה בחינה שהוא, ויבקש מהשם יתברך תמיד שיוציא אותו מהושך לאור ויהייררו בתשובה שלמה באמת, ואל יתן דמי לו עד שיענהו' (ליקוטי מוה"ר"ן תניינא קא). ובפרט בעניין האמונה, הרי התפילה בעצמה היא הביטוי הנפלא ביותר של האמונה, 'כי אמונה היא תפילה, כמו שכתוב (שמות יז) 'זיהי ידיו אמונה', ותרגומו: 'פרישן בצלו' (ליקו"מ ט, א). ולכן אם אדם מבקש מהקב"ה בלשונו לפני הלימוד שיעזור לו לזכות לקדושת התורה באמת ושהלימוד יביא אותו לידי מעשה, ויזכה לכוון לאמיתת של תורה, זוהי בוודאי הכנה ראויה ונפלאה לזכות לקדושת התורה באמת.

וראה שיחות הר"ן (אות רפז) שמוכא בשם מוה"ר"ן זצ"ל שאמר: 'מה יש להאדם לעשות בזה העולם, אין צריך כי אם להתפלל וללמוד ולהתפלל, ונרמז כאן שיש להקדים תפילה לפני הלימוד ותפילה לאחר הלימוד. והנה העניין של תפילה לאחר הלימוד היא הדרך של לעשות מתורות תפילות שתבואר להלן, אך הענין של תפילה לפני הלימוד הוא להתפלל שיוזכה בלימודו להתקדש בקדושת התורה ויזכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, ושאר העניינים שאדם רוצה לזכות להם על ידי לימודו, ועל ידי זה מכנים אמונה לתוך הלימוד, וכל לימודו הוא במדרגה אחרת.

וראה עוד ליקו"מ (ת, ז) שמבאר שהדרך לזכות לשכל של התורה הקדושה שעל ידו אפשר לזכות לזון בעומקה של הלכה ולאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, הוא על ידי תפילה שמתפלל על הלימוד בעצמו, כי התפילה היא המקור שממנו נמשך המעיין שהוא השכל הקדוש של התורה, כמו שכתוב (ויאל ד) 'מעיינן מבית ה' יצא', ובית הוא התפילה, כמו שכתוב (ישעיה נז) 'כי ביתי בית תפילה'.

וראה עוד בשו"ת שבט הלוי (ח"ז סימן א) שמעודד שואל בעל נפש מהורה שמרגיש שעמל התורה לא מאפשר לו להתמסר לתפילה כראוי, ולבסוף כותב:

'אך הגאונים הגדולים והצדיקים האמיתיים זכו שזה וזה נתקיים בידם, וידוע מה שהעידו בשם מרן החת"ם שאמר על עצמו שזכה להתפלל כל תפילותיו בכוונה, ובדמעות, וידוע כזה גם מדודי זקני הגאון הקדוש מהר"י גרינוואלד זי"ע אב"ד סאטמר, שמעיינות הדמעות שלו היו פתוחים לעולם וכל תפילותיו בלחט קודש, וכן זכיתי לראות גאונים אמיתיים בהרכבת תורה וגם בעסקי ציבור והנהגה, ובכל זאת ממש כל תפילותיהם בדבקות ובהשתפכות הנפש, והקב"ה יתן גם חלקינו עמם, ויתרכו בנו שעות תפילה כאלה. איברא יש עוד תקנה להשלים ענין הנ"ל, שיתבררד לפעמים בינו לבין עצמו ורק לנוכח ה' עיניו, וזה על דרך קומי רוני בלילה שפכי כמים לבך נוכח פני ה' וגו', והיינו כשהוא רק נוכח פני ה', וזה מסוגל מאד לפני אבינו שבשמים שירחם על נשמתו, ויקבל תפילתו ודמענתו ברחמים, ובדוק ומנוסה הוא אצלינו מנעורינו. ויהי רצון שיתרבו שעות כאלה'.

מעוניין שהעלון ימשיך להיות מודפס? אנו זקוקים לתרומה שלך!

ניתן לתרום דרך מכשירי 'קהילות'

בקופת 'עלמא דאורייתא' – עלון 'המקורבים'.

או בקו 'המקורבים' 077-31-40-331 בשלוחה: 09.

לתרומה בדרכים נוספות נא להתקשר: 054-848-73-17

מוהרא"ש – מורנו ורבנו רבי אליעזר שלמה שיק זצ"ל \ \ \ מאת: דן כהן

הקמת קהילת ברסלב ביבנאל מהווה גולת הכותרת למפעליו של הצדיק. קהילה מפוראת ובה מוסדות תורה, מפעל החסד הגדול "בית התבשיל אוהל אברהם" המספק כאלף מנות הינם מדי יום לכל באי המקום.

קהילה זו מבוססת על חיי תורה וקדושה, על אהדות ושמחה ועל כוח הנתינה לזולת.

הצדיק נפטר ביום י"ז בשבט שנת תשע"ה ונטמן לפי צוואתו האישית בבית החיים ביבנאל.

עוד בחייו, בכל פעם שהיה מוהרא"ש מניע ליבנאל, היה הולך למקום חלקת הקבר שרכש עבורו ועבור רעייתו ושופק את לבו שם.

כך נהג במשך עשרות בשנים והיה רגיל לבקש שלאחר מאה ועשרים שיבואו האנשים על ציונו יקבל ה' את תפילותיהם.

מקום ציונו הפך לאבן שואבת להמוני בית ישראל הבאים במשך כל השנה למקום כדי להתפלל לבורא עולם בזכות הצדיק הטמון במקום.

במכתבו האחרון כתב בזה הלשון:

"מה שרק תבקשו ממנו יתברך אצל קברי אזי התפילות יענו מן השמיים..."

ובצוואתו הכטייה וכתב:

"אני מבטיח שכל בחור רווק וכל בחורה רווקה שיבואו כאן לקברי, ויגמרו את כל ספר התהילים מהתחלה ועד גמירה לזכותי, אני אשתדל בכל מה שרק אוכל שימצאו את זיווגם, וזה הבטחה חזקה ממני..."

הבטחה זו הקוקה על גבי מצבתו של מוהרא"ש ורבים רבים הם הסיפורים על יהודים שנושעו בתחומים רבים ובפרט במציאת הזיווג בזכות התפילות על ציונו הקדוש.

לקראת ההילולה שתיערך אי"ה ביבנאל ביום שלישי אור ל"ז בשבט ולמחרתו, הוקמה ועדה מארגנת מטעם עמותת "ישמח צדיק" שתפקידה לקבל את הרבנים הדגולים, אישי הציבור הנכבדים והקהל הרב שיגיעו למקום.

הוועדה דאגה להצבת אוהלים רחבי ידיים לקליטת האלפים שיבואו ללמוד ולהתפלל במקום הקדוש ולזכות כישועות בזכות ההבטחות הגדולות של בעל ההילולא. כיבוד עשיר יוגש במקום.

מערך הסעות מסודר בתיאום מראש ממקומות שונים ברחבי הארץ: 04-665-6666

לקראת הילולת הצדיק מיבנאל שתחול ב"ז בשבט, אנו שופכים מעט אור יקריות על דמותו הפלאית ורבת הגוונים של הגאון הקדוש הרב אליעזר שלמה שיק זיע"א – המכונה מוהרא"ש.

הצדיק, שהולל מהפכה רוחנית עצומה בעם ישראל, ורבבות יהודים התחזקו והחלו לשקוד בלימוד התורה ולקיים מצוותיה בזכות ספריו המעוררים והמהזקקים שהופצו ע"י תלמידיו בכל פינה ויישוב בעולם.

מוהרא"ש נולד בכ"א באייר הת"ש בירושלים. הוריו – הגאון הצדיק הרב מנחם זאב שיק זצוק"ל מטאקאי והרבנית מרת מלכה ע"ה – ברחו מהונגריה בתחילת השואה ועלו לארץ ישראל. בילדותו למד בת"ת הירושלמי "עץ חיים". לאחר מכן עברה המשפחה להתגורר בארצות הברית, שם למד במשך כחמש שנים בשיבתו של הגאון הגדול רבי משה פיינשטיין זי"ע, מגדולי הפוסקים בדור האחרון.

בשנת תשי"ז, בהיותו בן שבע עשרה שנה, התקרב להסידות ברסלב ומני אז נקשרה נפשו במאור החסידות רבי נחמן מברסלב ובתלמידיו הקדושים.

אהבתו ללימוד התורה לא ידעה שבעה, הוא שקד על לימוד התורה בימים ובלילות בהתמדה עצומה בכל חלקי התורה והעלה על הכתב את כל חידושו כחומש ובג"ד, בתלמוד, במדרש, בספרי הקבלה, ובכל ספרי רבי נחמן ותלמידיו הגדולים.

המעייין בספריו ייראה כיצד הוא מצטט מדברי הראשונים, ש"ס ופוסקים ועד אחרוני הפוסקים שבדורנו, וכל חידושו ואמרותיו בשפה ברורה ובהירה.

דלתו הייתה פתוחה לכל. רבים נהרו לפתחו על מנת להתייעץ עימו ולהתברך מפיו הקדוש. את כולם אהב, את כולם קירב, עודד והיוק לאמונה, ללימוד התורה ולשמירת המצוות.

מתוך אהבת ישראל שבערה בו כתב במשך השנים למעלה ממאה ועשרים אלף מכתבים בהם ענה לכל הפונים אליו, חיוקם בעצות חכמות ובהדרכה כיצד יצליח האדם במעשיו בכל תחומי החיים.

מכתבי חיוק אלו קובצו ברכות הימים לסדרת ספרים בשם "אשר בנהל" המונה 180 כרכים!!! (וישנם עוד מכתבים שטרם הודפסו...).

שאיפתו הגדולה והמרכזית בחייו של הצדיק הייתה להפיץ את אור החסידות בכל העולם ולהפוך את תורתו של רבי נחמן ועצותיו הקדושות לנחלת הכלל. כך שכל יהודי באשר הוא יוכל לשאוב ממעיינות הנצח של החסידות ולהתקרב לבורא עולם.

לשם מטרה קדושה זו פעל הצדיק כל ימיו להדפסת ספרי רבי נחמן בהידור רב ובמהיר מוזל השווה לכל נפש, והינך את תלמידיו הרבים לעסוק בהפצה.

חבורות ושיעורים למקורבים! \ \ \ לדיווח על שיעורים ועוד נא להשאיר הודעה בקו 'הניכי הישיבות' – ברסלב, בשלוחה: 72

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	לפרטים
בני ברק	ליקוטי מוהר"ן בעין לפי הסדר	הרב אליהו עטיה שליט"א	יום שלישי ב-7:30	בית הכנסת ברסלב רח' מימון
בני ברק	התחזקות	הרב שרגא זילברמן שליט"א	יום שלישי ב-8:30 בערב	בית הכנסת ברסלב רח' מימון
בני ברק	'תמימי דרך' הליכה עם תורה	לומדים בחבורה חבורת חניכי הישיבות – ברסלב ב"ב	פעם בשבוע	0548487317
בני ברק קרית הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק קרית הרצוג	שיעור התחזקות	נושא בפרשה	בכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד	לומדים בחבורה	יום שישי	0548528387